

NUORTEN OSALLISTAMINEN OPPILAITOSTEN KEHITTÄMISEEN PALVELUMUOTOILUN KEINAIN 2.10.2023

Sanna-Mari Pöyry
TKI-asiantuntija

OSAAMISKESKUS NUOSKA - NUORISOTYÖ KOULUISSA JA OPPILAITOKSISSA

NUORISOALAN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKESKUS JUVENIA/XAMK

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

SANNA-MARI PÖYRY

Muotoilija (YAMK), YTM, yhteisöpedagogi

TKI-asiantuntija

Osaamiskeskus Nuoska

Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenia

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk

Oppilaitosnuorisotyön kehittämistä kevästä 2018 alkaen:

- Maakunnallinen ESR-kehittämishanke yhteisöllisen oppilaitosnuorisotyön kehittämiseksi kahdessa ammattiopistossa ja kolmessa lukiossa Etelä-Savossa (Yhessä v. 2018-2020)
- Valtakunnallista koulu- ja oppilaitosnuorisotyön edistämistä, sanoittamista ja kehittämistä (Osaamiskeskus Nuoska - nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa v. 2020 alk.)

OSAAMISKESKUS NUOSKA - NUORISOTYÖ KOULUISSA JA OPPILAITOKSISSA

10 organisaation yhteenliittymä

TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

- Koota, tehdä tunnetuksi ja levittää nuoriso- ja opetustoimen yhteistyön hyviä käytänteitä niin, että kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö yleistyy.
- Mallintaa ja kehittää kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön muotoja ja osa-alueita niin, että nuorisotyö on laadukasta ja arviointeihin perustuvaa.
- Vahvistaa osaamiskeskustoiminnan kaksikielisyyttä koordinoimalla kuuden nuorisoalan osaamiskeskuksen ruotsinkielistä toimintaa.

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULUN NUORISOALAN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISKESKUS

JUVENIA

Juvenia toteuttaa hankkeita ja asiantuntijapalveluita, jotka kiinnittyvät nuorisotutkimukseen, nuorten palveluiden ja nuorisoalan menetelmien kehittämiseen ja arviointiin.

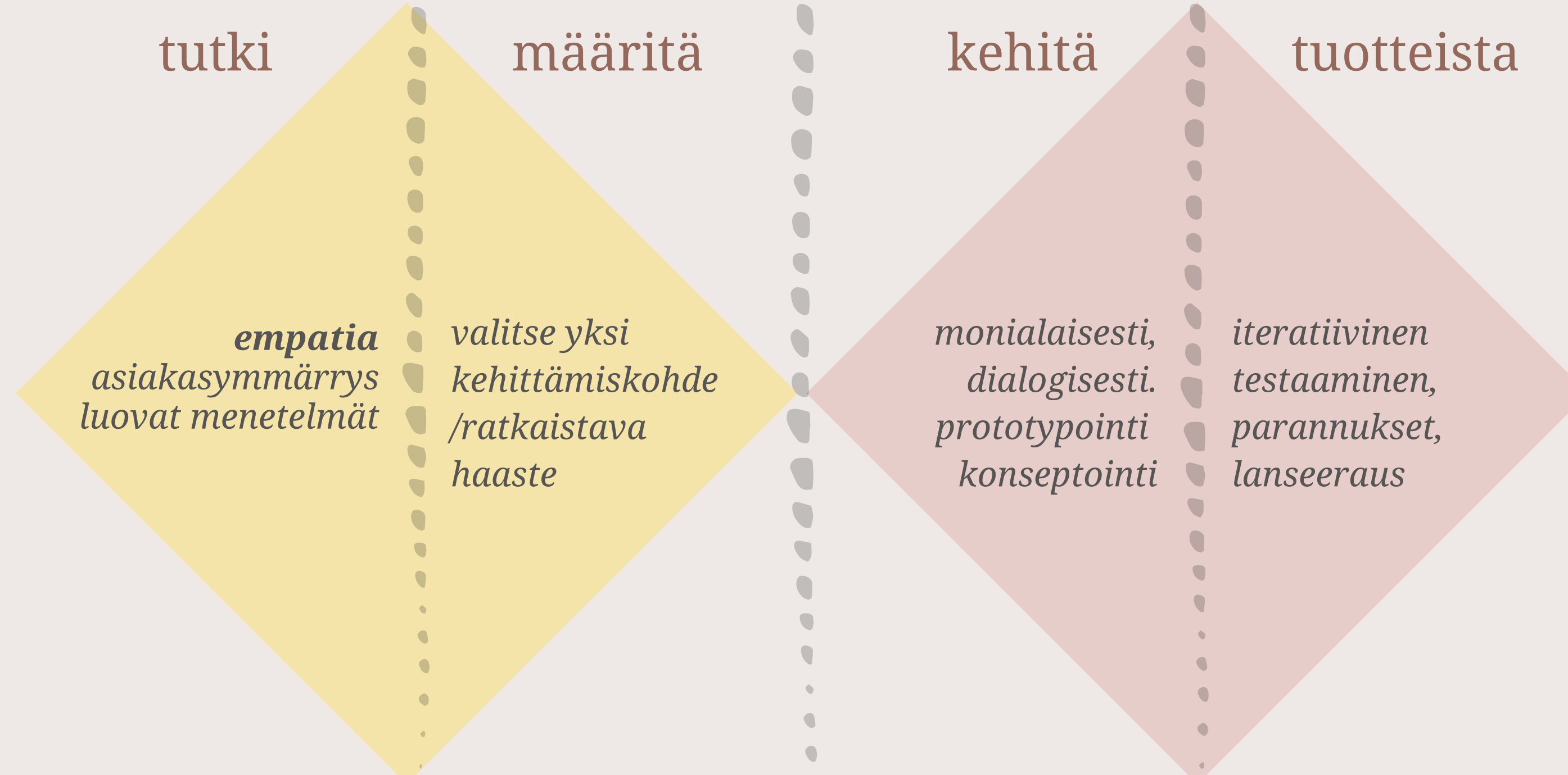
Ydinosaamista on nuorilähtöinen tutkimuksen ja kehittämisen yhdistäminen.

Tavoitteena on yhdenvertaisen ja osallistuvan nuoruuden tukeminen yhdistämällä vaikuttavaa tutkimusta ja kehittämistyötä.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

PALVELUMUOTOILUN TUPLATIMATTIMALLI / DESIGN COUNCIL

Löydä oikea ongelma

Ratkaise ongelma oikein

MITEN OSALLISTAA NUORIA KEHITTÄMISTYÖHÖN?

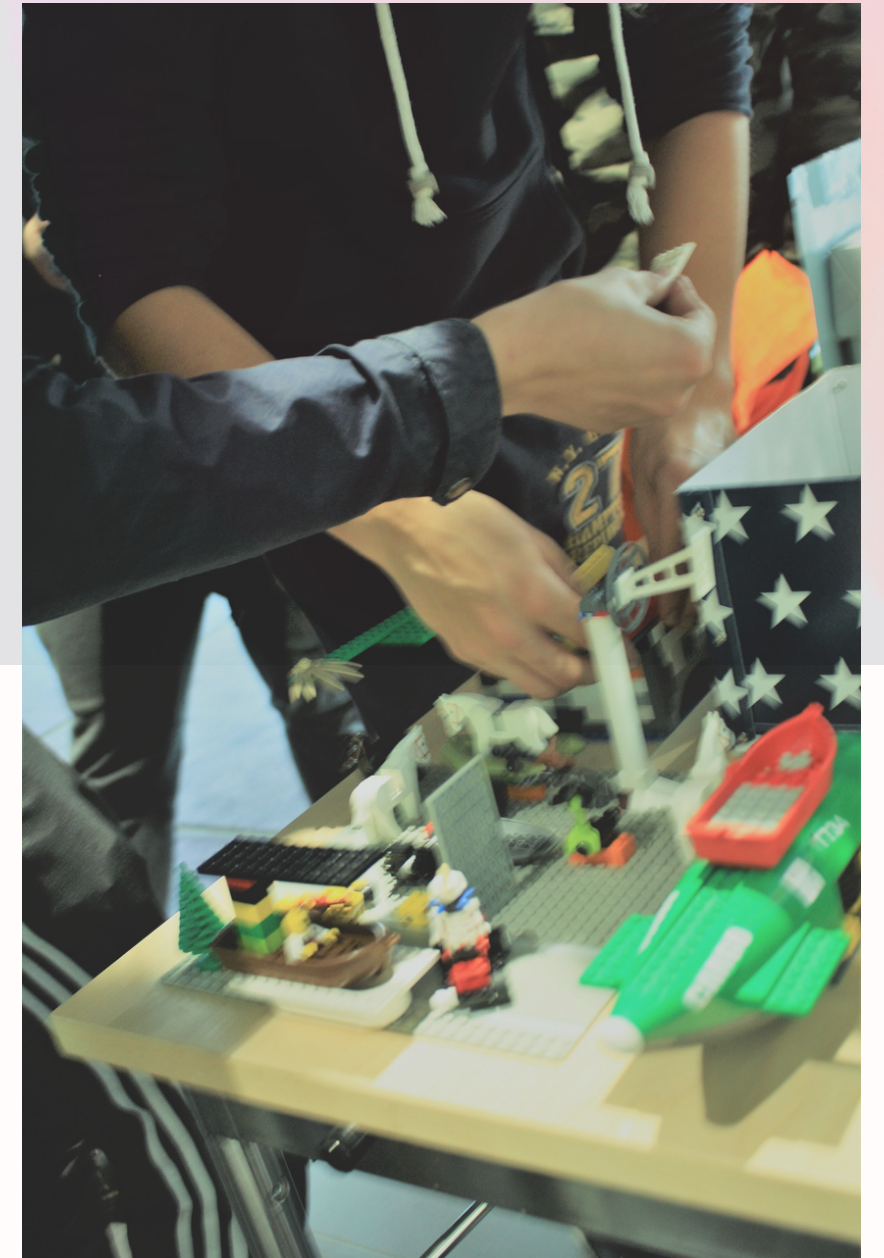
Onnistumisia ja kiville karahtamisia

- Nuorille merkittävät aiheet.
- Mahdollisuus osallistua kaverin/kavereiden kanssa.
- Opinnollistaminen, muun konkreettisen hyödyn mahdollistaminen (välipala).
- Paljon harkinta-aikaa, kutsuminen henkilökohtaisesti ja useita kertoja.
- Luottamuksen rakentaminen ja ajan antaminen alussa.
- “Mitä kuuluu? -metodi”.
- Pop up -tyyppiset työpajat.
- Toiminnallisuus.

ESIMERKKI NUORTEN OSALLISTAMISESTA ASIAKASYMMÄRRYKSEN KARTUTTAMISEKSI

Yhteisötaidetta - vaikka legoilla

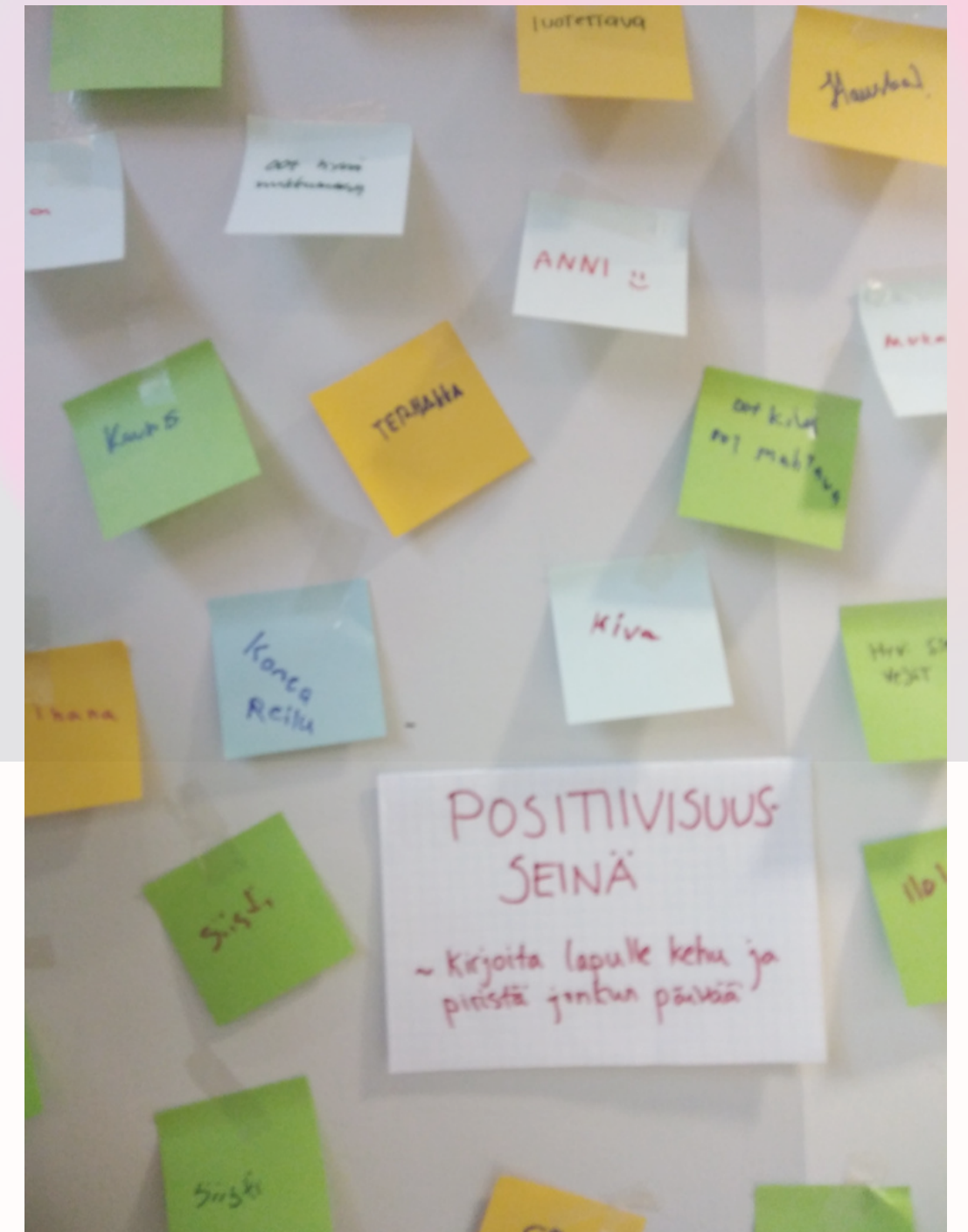
Etelä-Savon ammattiopisto Esedu syksyllä 2018

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

ESIMERKKI NUORTEN OSALLISTAMISESTA ASIAKASYMMÄRRYKSEN KARTUTTAMISEKSI

Liimalappuseinät ja sanapelit

*Etelä-Savon ammattiopisto Esendu
Mikkelin lukio kevät 2019*

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

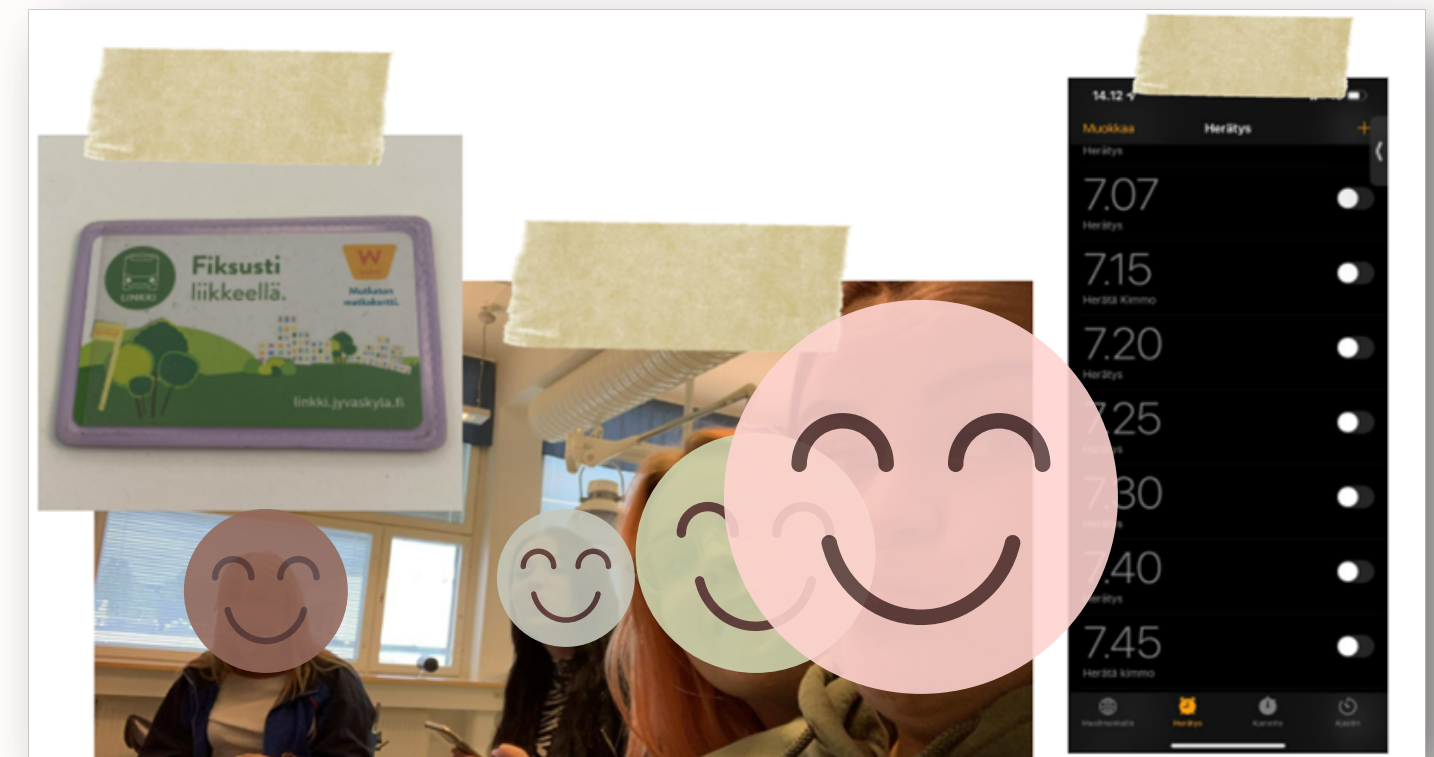

Osaamiskeskus Nuoska
Kompetenscenter Nuoska

LUOTAIMET INTERVENTIONA JA ITSEDOKUMENTOINNIN VÄLINEINÄ

- Hyvä ohjeistus ja muistutukset luontainten täyttämisestä.
- Valokuvat luotainaineistona.
- Voi olla jo itsessään interventio:
 - Mikä tuo iloa?
 - Mikä saa tulemaan kouluun?

ESIMERKKEJÄ PALVELUMUOTOILUN TULOKSISTA OPPILAITOSYMPÄRISTÖISSÄ

tutki

- * Oppilaitosnuorisotyön palvelukuvaukset.
- * Kuvaukset unelmien oppilaitoksesta (nuoret) ja toimivasta monialaisesta hyvinvointityöstä (ammattilaiset) vuonna 2035.

määritä

- * Oppilaitosnuorisotyön arvioinnin skenaariot.
- * Suunnitteluohjurit.
- * Nuorisotyön asiakasprofiilit.
- * Empatiakartta ja arvolupaus.
- * Yksilötyön palvelupolkumainen prosessikuvaus nuoren ja nuorisotyöntekijän näkökulmista

kehitä

- * Samankaltaisuuskaavio.
- * Jäsennys oppilaitosnuorisotyön laadun arvioinnin sisällöistä.
- * Nuorisotyötä arvioivien ryhmien määrittely.
- * Hyvinvoiva nuori -paneelikeskustelut.

tuotteista

- * Kolmen oppilaitosnuorisotyön arviointivälineen tuoteperhe.
- * Arvioinnin "vuosikello".
- * Nuorisotyöllistä pienryhmätoimintaa opinnollistettuna 2. asteelle:
 - Kynäkaaharit,
 - Tuunaa amista,
 - Salaseura

ESIMERKKI NUOREN OPISKELIJAN PROFIILISTA

Nimi Kalle Kingi

Vahvuudet

Urheilullisuus, toiminnallisuus
Rohkeus
Ulospäinsuuntautuneisuus
Johtajataidot – porukan kingi
Energisyys
Huumorintaju

Mitkä tarpeet korostuvat

Autonomia (päätökset itse)
Sosiaaliset tarpeet; kuulua ja olla johdossa samanlaisten vertaisryhmässä (status)
Ympäristön hallinta (käytöksellä)
Liikunta, päästä purkamaan energiaa, kokea osaamista sillä saralla (keskittymisen haasteiden vuoksi onnistumisia vähemmän opinnoissa)
Huomatuksi tuleminen
Stimulaation tarve

Haasteet

Koulupoissaolot
Diagnosoimaton ADHD – keskittymisen pulmat
Äänekäs häslääminen, multitaskaaminen, ylivirittyneisyys
Alttius kiusata, nälviä – empatian ja harkinnan puute
Nuuskan ja alkoholin käyttö
Kärsimättömyys, impulsiivisuus

Mahdollisuudet

ADHD diagnoosin ja sopivan tuen saaminen mahdollistaisi opinnoissa pärjäämisen
Löytää joka paikasta kaveriporukan, seuraajat
Pystyisi kantamaan vastuuta koulussa esim. opiskelijakuntatoiminnassa

Pelot

Fyysiset loukkaantumiset
Vaikeat koulutehtävät – epäonnistumisten myötä kyvykkyyden käsitys/minäpystyvyys heikentynyt
Porukan ulkopuolelle jääminen

Toiveet, unelmat

Haaveilee:
Urasta ammattilaisurheilijana lätkäliigassa.
Haluaa perheen ja lapsia, omakotitalon ja ison kaveriporukan.
Salaa toivoo voivansa osallistua laulukilpailuihin – intohimoinen tangofani.
Unelmoi pystyvänsä hankkimaan tuunailtavakseen vanhoja amerikanrautoja.

Tyypillinen käytös

Häslää ja hauskuuttaa lunastaakseen paikkansa porukassa.
Kovääninen, opettajat kokevat häiritseväksi käytöksen. Vetää ryhmän perässään tekemään kaikkea muuta kuin kouluun liittyvää.

Tavoitteet, intressit, päämäärät

Haluaa valmistua automekaanikoksi ja perustaa oman korjaamon pystyäkseen itse päättämään aikatauluistaan ja työskentelytavoistaan.
Unelmoi työstä yrittäjänä ja yrityksen kasvattamisesta niin, että voisi kymmenen vuoden sisällä vähentää omaa työkuormaansa.

ESIMERKKI NUOREN OPISKELIJAN PROFIILISTA

Vahvuudet

Taiteellisuus
Luovuus
Herkkyys
Henkisyys
Empatia, inhimillisyys, ystävällisyys
Ilmaisukyky
Avarakatseisuus

Mitkä tarpeet korostuvat

Hyväksynnän tarve
Turvan tarve
Rohkaisun ja tuen, vierellä kulkemisen ja kannustamisen tarve
Yksityisyyden ja rauhan tarpeet
Itsensä toteuttamisen tarpeet

Nimi Tiu Taiteellinen

Haasteet

Pitkäaikainen koulukiusaaminen taustalla
Masennusalttius
Sosiaalisten tilanteiden pelko
Ahdistus, jännittäminen, suojattomuus: ei osaa puolustautua.
Muunsukupuolisuus ja siitä koettu syrjintä.
Vertaiset eivät osaa käsitellä poikkeavuutta ryhmässään.
Epärealistisia unelmia taiteilijatyön arjesta.

Mahdollisuudet

Luovuus ja ilmaisuvoimaisuus mahdollistavat taideartesaanina paljon
Omaperäisyys, löytänyt oman tyykinsä jo nuorena.
Lahjakkuus avaa ovia designtaloihin, jos uskaltaa tuoda ilmi.

Pelot

Joutua kiusatuksi uudelleen
Sosiaaliset tilanteet, paikat missä paljon ihmisiä yhtä aikaa.

Toiveet, unelmat

Haaveilee:
Taiteilijaurasta, jossa saisi työskennellä yksin,
Omalla tavallaan ja aikataulullaan omassa ateljeessaan.
Unelmoi olevansa hyväksytty ja arvostettu jäsen vertaisryhmässä, joka on turvallinen.

Tyypillinen käytös

Seuraa sivusta. Vetäytyy ajatuksiinsa.
Arkuus, varovaisuus, epäluuloisuus.
Turvallisuushakuisuus: takertuu luotettavina pitämiinsä aikuisiin.
Vältelee paikkoja, joissa paljon ihmisiä – ei käy ruokalassa, pelkää koulun käytävien läpi kulkemista ja saattaa jäädä kotiin näistä syistä.

Tavoitteet, intressit, päämäärät

Tahtoo valmistua artesaaniksi ja jatkaa opintoja korkeakoulussa.
Unelmoi itsenäisestä suunnittelutyöstä (korut, vaatteet, käyttöesineet),
jossa saa toteuttaa itseään paineettomassa ja rauhallisessa ympäristössä.

ESIMERKKI NUOREN OPISKELIJAN PROFIILISTA

 Nimi Abdi Ajattelija		Vahvuudet Matemaattinen lahjakkuus Sinnikkyys Ahkeruus Analyyttisyys Rauhallisuus Itsesäätelykyky Harkitsevaisuus	Mitkä tarpeet korostuvat Sosiaaliset tarpeet Kulttuurin ymmärtäminen Osallisuuden tarve (kuuluminen, vaikuttamismahdollisuudet)
Haasteet Yksinäisyys Kulttuurin lukutaidottomuus Miten liittyä ryhmään? Älyllisyyttä ei aina arvosteta vertaisryhmässä. Syrjintä ja rasismi oppilaitoksessa ja harjoittelupaikoilla.		Mahdollisuudet Älykkyyden myötä kykyjä kehittyä ammatillisesti pitkälle Rauhallinen ja lempeä luonne tukevat ystävyssuhteiden solmimista, kunhan oppii kulttuuriset normit ja koodit ja toimii niiden mukaan.	
Pelot Ulkopuolelle jääminen Rasismiin ja syrjinnän kohtaaminen		Toiveet, unelmat Haaveilee: Yhteisöstä ja siihen kuulumisesta, Oman paikan löytämisestä vertaisryhmässä Nähdäksi tulemisesta Harjoittelupaikan löytämisestä ulkomaalaistaustaisena	
Tyypillinen käytös Seuraa sivusta Ei uskalla osallistua keskusteluun tai liittyä ryhmään, koska ei tiedä miten. Arkuus, varovaisuus, epäluuloisuus. Piilottelee kykyjään. Omaksumassa ”toissijaisen” identiteettiä.		Tavoitteet, intressit, päämäärät Haluaa valmistua rakennusalalta ja jatkaa opiskelua ammatti-korkeakoulussa rakennusinsinööriksi. Haluaa oppia suomea paremmin. Haluaa löytää paikkansa yhteiskunnassa ja osallistua sen rakentamiseen työn kautta.	

NUORISOTYÖ MUKANA NUORTEN OSALLISTAMISESSA

- *Koulun/oppilaitoksen oma nuorisotyöntekijä, koulupsyykkari tai -valmentaja, nuoriso-ohjaaja tms.*
- *Kunnallinen nuorisotyö.*
- *Etsivä nuorisotyö.*
- *Seurakuntien nuorisotyö.*
- *Järjestöjen nuorisotoiminta.*

Kütos

Sanna-Mari Pöyry

p. 040 192 7974

sanna-mari.poyry@xamk.fi

www.xamk.fi/juvenia

www.nuoskainfo.fi

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVSNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Osaamiskeskus Nuoska
Kompetenscenter Nuoska